

वा० रा०

॥ ३६ ॥

महोच्छ्रायपरीणाहोरूपोन्यः सर्वकांचनः ॥ यज्ञसमभवत्तत्रशोभार्थमुपकल्पितइतिकचित्पाठः ॥ एकेति ॥ अरतिर्नामचतुर्विंशत्यंगुलयः ॥ २५ ॥ अष्टाश्रयः अग्निः को
णः तक्षणविशेषेण श्लक्ष्णस्पर्शवतास्वरूपेण युक्ताः ॥ २६ ॥ यथा सप्तर्षयो विराजन्ते तथा यूपान्यराजन्तेत्यर्थः ॥ २७ ॥ इष्टका इति ॥ यथान्यायं यथासूत्रं ॥ अर्घ्येष्टकामंड
लेष्टका इत्यश्वकारिताः ॥ शुल्बवद्भिरिति शेषः ॥ अग्निः अग्न्याधारभूतो देशः स ब्राह्मणैः इष्टकाभिश्चितो बद्ध इत्यर्थः ॥ शुल्बकर्मणीति पाठे शुल्बसूत्रोक्तकर्मणीत्यर्थः ॥ के
चित्तु तत्र इष्टकाबद्धे देशे अग्निः चितः स्थापित इत्यर्थ इत्याहुः ॥ २८ ॥ सचित्यः अग्निः संचितः स्थापितः कथं संचित इत्यत्राह ॥ गरुडः गरुडसंस्थानः ॥ रुक्मपक्षः सहस्रं हि

एकविंशतियूपास्ते एकविंशत्यरत्नयः ॥ वासोभिरेकविंशद्विरेकैकं शमलं कृताः ॥ २५ ॥ विन्यस्ता विधिवत्सर्वे शिल्पिभिः सुकृता दृढाः ॥
अष्टाश्रयः सर्व एव श्लक्ष्णरूपसमन्विताः ॥ २६ ॥ आच्छादितास्ते वासोभिः पुष्पैर्गन्धैश्च पूजिताः ॥ सप्तर्षयो दीप्तिमन्तो विराजन्ते यथा
दिवि ॥ २७ ॥ इष्टकाश्च यथान्यायं कारिताश्च प्रमाणतः ॥ चितोऽग्निर्ब्राह्मणैस्तत्र कुशलैः शिल्पकर्मणि ॥ २८ ॥ सचित्यो राजसिंहस्य संचितः
कुशलैर्द्विजैः ॥ गरुडो रुक्मपक्षो वै त्रिगुणो षट्दशात्मकः ॥ २९ ॥ नियुक्तास्तत्र पशवस्तत्तदुद्दिश्य दैवतं ॥ उरगाः पक्षिणश्चैव यथा
शास्त्रं प्रचोदिताः ॥ ३० ॥ शामित्रे तु हयस्तत्र तथा जलचराश्च ये ॥ ऋषिभिः सर्वमेवैतन्नियुक्तं शास्त्रतस्तदा ॥ ३१ ॥ पशूनां त्रिशतं तत्र
यूपेषु नियतं तदा ॥ अश्वरत्नोत्तमं तत्र राज्ञो दशरथस्य ह ॥ ३२ ॥ कौसल्या तं हयं तत्र परिचर्य समंततः ॥ कृपाणैर्विशशासनं त्रिभिः
परमयामुदा ॥ ३३ ॥

रण्यशल्कैः प्रतिदिशमग्निं प्रोक्षन्तीति सूत्राद् रुक्मपक्षत्वमितिकेचित् ॥ अत्र पक्षे त्रिगुणो षट्दशात्मक इत्यस्य असामंजस्यं मत्वा चित
देशविशेषणानीमानि ॥ स्वर्णेष्टकाभिः पक्षनिर्माणाद् रुक्मपक्षत्वमित्यन्ये त्रिगुणः प्रस्तारः ॥ तदेवाह ॥ अष्टादशात्मक इति ॥ षट्चित्तयो भवन्तीति प्रकृतौ उक्तेरिति भावः ॥ २९ ॥
यथा शास्त्रं इंद्राय राज्ञे इत्याद्यनुवाकैः प्रतिपादिताः ॥ ३० ॥ शामित्रे मारणविशसनादिकर्मणि ॥ ३१ ॥ नियतं बद्धं ॥ अश्वरत्नेषु उत्तमं श्रेष्ठं नियतमित्यनुकर्षः ॥ ३२ ॥
कौसल्येति ॥ परिचर्य प्रोक्षणादिना संस्कृत्य ॥ त्रिभिः कृपाणैः असिभिः एनं अश्वं विशशास अस्य विशसनं कृतवन्तीति सूत्रात् ॥ ३३ ॥

वा० कां०

॥ ३६ ॥